

Zastępca Prezydenta
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0003.2.111.2016
Lotus: 010716-461

Pan
Michał Boruczkowski
Radny Miasta Poznania

Poznań, 01.07. 2016 r.

Szanowny Panie Radny,

odpowiadając na zapytanie Pana Radnego zadane na XXXI sesji Rady Miasta Poznania w dniu 21 czerwca br. w sprawie rozmów z władzami gminy Mosina dotyczących zabezpieczenia ujęcia wody w pobliżu Mosiny, które Prezydent Miasta przekazał mi celem udzielenia odpowiedzi, uprzejmie informuję:

Miasto Poznań prowadzi rozmowy z Burmistrzem Gminy Mosina w sprawie zabezpieczenia ujęcia wody w rejonie Mosina-Krajkowo. W grudniu 2015 r. w związku z opublikowanym na stronie Ministerstwa Środowiska projektem „Białej Księgi Ochrony Złóż Kopalin”, Prezydent Miasta Poznania przedstawił stanowisko wobec publikacji ww. dokumentu (zał. nr 1). Podziękowanie za zaangażowanie ze strony Poznania wyraził Burmistrz Gminy Mosina w piśmie z dnia 05.02.2016 r. adresowanym do Prezydenta Miasta Poznania, Pana Jacka Jaśkowiaka (zał. nr 2). Ponadto, w dniu 08.04.2016 r. na zaproszenie Władz Miasta Poznania odbyło się spotkanie z udziałem Burmistrza Gminy Mosina w sprawie m.in.: ujęcia wody Mosina-Krajkowo.

Ponadto w dniu 18.05.2016 r. przedstawiciele Urzędu Miasta Poznania uczestniczyli w konferencji poświęconej ujęciu wody Mosina-Krajkowo, w którym brali udział m.in.: przedstawiciele Gminy Mosina, Aquanet S.A., gmin okolicznych oraz klubów ekologicznych.

Co do drugiej części zapytania Pana Radnego dotyczącej prawdziwości informacji, na temat sprzedaży terenów w pobliżu ujęcia wody prywatnym inwestorom, informuję, że Miasto Poznań nie ma dostępu do informacji o obrocie nieruchomościami na terenie gminy Mosina.

Wydział Gospodarki Komunalnej po przeprowadzeniu rozmów z przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Mosinie pozyskał informacje, że na terenie gminy właścicielami terenów są m.in. gmina, Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa oraz osoby prywatne. Na terenie gminy wokół ujęcia wody Mosina-Krajkowo obowiązuje strefa bezpośrednia oraz pośrednia, jednakże gmina w niewielkim stopniu ma uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które dawałyby możliwość ochrony tych terenów.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA POZNAŃ
Arkadiusz Stasica

PREZYDENT MIASTA POZNANIA
JACEK JAŚKOWIAK

Poznań, 14 grudnia 2015 r.

Nr sprawy: ROM-II.3020.56.2015

Lotus: 14121504813

**Stanowisko Prezydenta Miasta Poznania
wobec publikacji przez Ministerstwo Środowiska
„Białej Księgi Ochrony Złóż Kopalin”**

1. Stanowisko Prezydenta Miasta Poznania

Przedstawiam niniejsze stanowisko wobec publikacji w dniu 3 listopada 2015 r. przez Ministerstwo Środowiska „Białej Księgi Ochrony Złóż Kopalin”, w której zamieszczono wykaz złóż strategicznych, które uzyskały najwyższą ocenę w wyniku waloryzacji.

Wśród piętnastu złóż węgla brunatnego wymienionych na stronie 58 Białej Księgi, znalazły się trzy o nazwach: Czempień, Mosina i Szamotuły, położone blisko miasta Poznania.

Rozumiem powód sporządzenia Białej Księgi - zabezpieczenie najważniejszych z punktu widzenia interesu państwa złóż przed takim zagospodarowaniem terenu, które uniemożliwiłoby lub znacznie utrudniało ich późniejszą eksploatację.

Wyrażam jednak zdecydowany sprzeciw wobec uwzględnieniu wyżej wymienionych złóż węgla brunatnego w tym wykazie, gdyż może doprowadzić to do objęcia ich ochroną prawną. Dotkliwe konsekwencje ustanowienia tej ochrony opisałem w punkcie 2.

Wnioskuje stanowczo o wyłączenie tych trzech złóż z dalszych działań zapowiedzianych na stronie 55 Białej Księgi.

2. Strategiczne interesy mieszkańców miasta Poznania oraz aglomeracji poznańskiej

Stwierdzam, że objęcie ochroną prawną złóż węgla brunatnego Czempień, Mosina i Szamotuły otwiera drogę dla ich eksploatacji w przyszłości. Stoi to w zasadniczej sprzeczności z podstawowymi interesami mieszkańców miasta Poznania oraz aglomeracji poznańskiej.

Zwracam uwagę na cztery główne wymiary – zagrożenia – w przypadku rozpoczęcia eksploatacji tych złóż. Opieram się w tym miejscu na metodologii użytej w ekspertyzie sporządzonej na zlecenie Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w 2014 r. m.in. dla złoża Czempień.

Wpływ eksploatacji górniczej w paśmie występowania złóż Czempień, Mosina oraz Szamotuły przejawia się w wymiarze:

- środowiskowym – powiększenie ilości terenów zdegradowanych w sferze biotycznej;
- przestrzennym – nieodwracalna likwidacja zasobów środowiska przyrodniczego oraz dotychczasowych form ochrony przyrody, a w tym wód powierzchniowych płynących i stojących a także działalności rolniczej oraz środowiska kulturowego, związanych między innymi z kulturą wiejską i tradycjami rolnymi, a w szczególności wielu zabytków, likwidacja kilkudziesięciu miejscowości i kilkunastu tysięcy budynków;
- gospodarczym – likwidacja kilku tysięcy gospodarstw rolnych prowadzących wysokoefektywną działalność rolniczą oraz pokaźnego areału gruntów rolnych;
- społecznym – emigracja kilkudziesięciu tysięcy osób, nieodwracalne przekształcenie krajobrazu, likwidacja dotychczasowych miejsc pracy i źródeł dochodów w wyniku likwidacji kilku tys. podmiotów gospodarczych, zmiana rynku pracy, zaburzenia dotychczasowej struktury zatrudnienia, stopniowy zanik poczucia tożsamości z miejscem dotychczasowego życia, powodując tym samym poważną dewastację przestrzeni tzw. „małych ojczyzn”, ograniczenie możliwości działań na rzecz ochrony tradycji wielkopolskiej wsi.

W sposób szczególny eksploatacja złóż Czempień i Mosina zagrozi bezpośrednio obszarom wodonośnym oraz ujęciom wody dla mieszkańców Poznania oraz szeregu gmin Powiatu Poznańskiego. Zagrożone zostaną ujęcia wody:

- a) Mosina – Krajkowo o maksymalnej wydajności 150 000 m³/d;

b) Dębina o maksymalnej wydajności 80 000 m³/d;

c) ujęcia wód w głębszych Gruszczyn i Promiennie o łącznej maksymalnej wydajności ok. 24 000 m³/d.

Analogiczne skutki eksploatacji tych złóż dotkną inne ujęcia wody, które zaopatrują mieszkańców gmin zrzeszonych w Stowarzyszeniu Metropolia Poznań takich jak Komorniki, Stęszew czy Śrem.

W mojej ocenie zaopatrzenie ludności w wodę do picia powinno mieć priorytet w stosunku do innych działalności a ochrona złóż wody pitnej musi mieć zagwarantowaną najwyższą ochronę prawną i faktyczną. Pogląd ten ma oparcie na obowiązującym prawie:

„Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.” - art. 74 ust. 1 Konstytucji RP.

„Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności” jest pierwszym celem wykorzystania wody zapisanym w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 145 ze zm.).

Z doświadczeń innych tego typu przedsięwzięć wynika, że zasięg negatywnego oddziaływania leja depresji odkrywki węgla brunatnego może wynosić nawet ponad 50 km.

Pyły z odkrytych i eksploatowanych złóż Czempień, Mosina i Szamotuły będą w przeważającej mierze niesione w kierunku Poznania, dla którego przeważają wiatry z kierunku zachodniego.

Poza wskazanymi niebezpieczeństwami wskazuję na kolejne zagrożenie dla interesów mieszkańców miasta Poznania oraz aglomeracji poznańskiej.

Ustanowienie ochrony złóż węgla brunatnego Czempień, Mosina i Szamotuły zablokuje dla gmin zrzeszonych w Stowarzyszeniu Metropolia Poznań możliwość zabudowy infrastrukturalnej, którą projektują lub takiej jaka nastąpiłaby na ich terenie w przewidywalnej przyszłości.

Ochrona prawna opisanych złóż wymusi daleko idącą rewizję Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego oraz miejscowych planów zagospodarowania w gminach, gdzie złoża te zalegają.

3. Zapowiedź dalszych działań

Zapowiadam aktywne uczestnictwo swoje oraz przedstawicieli Urzędu Miasta Poznania, spółek komunalnych świadczących usługi dla mieszkańców Poznania oraz aglomeracji Poznańskiej w dalszych etapach działań wymienionych Białej Księdze. Deklaruję możliwość przekazania Ministerstwu Środowiska w przyszłości dokładnych danych i ekspertyz, które potwierdzą zagrożenia przedstawione przeze mnie tylko w zarysie.

Proszę o informowanie mnie o wszelkich dalszych wydarzeniach na kolejnych etapach działań „Białej Księgi Ochrony Ziół Kopalni”.

Z poważaniem

PP.67271.88.2015.MS

Mosina, dnia 5 lutego 2015 r.

Szanowny Pan

Jacek Jaśkowiak

Prezydent Miasta Poznania

Wydarzenia, które miały miejsce w grudniu 2015 r., a związane z konsultacjami opublikowanego przez Ministra Środowiska projektu „Białej Księgi Ochrony Źródeł Kopaliny”, unaocznily nam jak ważne jest współdziałanie samorządów w rozwiązywaniu wspólnych problemów. Powyższe działanie pokazało, że jesteśmy współodpowiedzialni zarówno za przedsięwzięcia istniejące i planowane na terenie naszej gminy, jak i na terenach gmin nas otaczających. Naszym zdaniem współodpowiedzialność oznacza zaangażowanie, tak aby w odpowiednim stopniu, jako partnerzy, czerpać korzyści i ponosić koszty funkcjonowania tych przedsięwzięć. Przykładem tego jest ujęcie wody Mosina – Krajkowo, zlokalizowane na terenie Gminy Mosina. Zaopatruje ono w wodę pitną Gminę Mosina, Miasto Poznań i jedenaście gmin Powiatu Poznańskiego. Tym samym korzyści czerpie Miasto Poznań i Aglomeracja Poznańska, niestety koszty i ograniczenia obarczają wyłącznie Gminę Mosina. Funkcjonowanie strefy ochronnej ujęcia wody ogranicza możliwości rozwojowe gminy, a zatem i dochody budżetowe. Nadto wymusza stosowanie droższych rozwiązań w zakresie budowy kanalizacji deszczowej i dróg. Nie jesteśmy w stanie samodzielnie udźwignąć obciążeń ochrony ujęcia wody Mosina – Krajkowo i tym samym skutecznie go chronić.

Woda jest podstawą naszej egzystencji, ale także determinantą rozwoju regionu. Paradoksalnie, ta właśnie niekwestionowana determinanta może stać się przyczynkiem do ściślejszej współpracy w tworzeniu rozwiązań komunikacyjnych niezbędnych dla Aglomeracji Poznańskiej.

W dążeniu do rozwoju i dalszej integracji Aglomeracji Poznańskiej ważnym staje się rozwój szlaków komunikacyjnych. Jednym z istotnych, a nie wyznaczonych elementów sieci połączeń komunikacyjnych, jest Zewnętrzny Pierścień Drogowy Bliskiego Zasięgu. Łączy on drogi ekspresowe S5 (Wronczyn) i S11 (Kórnik) i nawiązuje do przebiegu drogi wojewódzkiej nr 431 Kórnik – Mosina – Wronczyn. Jest to droga, która prócz roli integrującej ośrodki miejskie otaczające Miasto Poznań, mogłaby stanowić południową obwodnicę Miasta Poznania odciążając poznański odcinek autostrady.

Sieć drogową warto uzupełnić systemem ścieżek rowerowych, łączących nasze gminy, jako wyraz potrzeb mieszkańców. System ten powinien pełnić, prócz funkcji rekreacyjno-turystyczno-sportowej, istotną rolę w zintegrowanym systemie transportu publicznego.

Pragnę podkreślić naszą wolę uczestnictwa w rozwiązywaniu wspólnych problemów, jakie stoją i będą stały przed Aglomeracją Poznańską, jako całością, ale i poszczególnymi gminami ją stanowiącymi. Tylko nasze jednoczesne zaangażowanie jest warunkiem osiągnięcia celów, jakie wyznaczają nam mieszkańcy. Mam nadzieję, że niniejsze pismo rozpocznie okres wzajemnej współpracy przy realizacji zadań przypisanych jednostkom samorządu terytorialnego.

Zadania	
2015-02-05	

Z wyrazami szacunku,

Jerzy Ryp

050216 - 1930